

EN ANALYS FRÅN STOCKHOLMS HANDELSKAMMARE OKTOBER 2020

Stockholm Sverige USA

En genomgång av våra ekonomiska relationer med USA

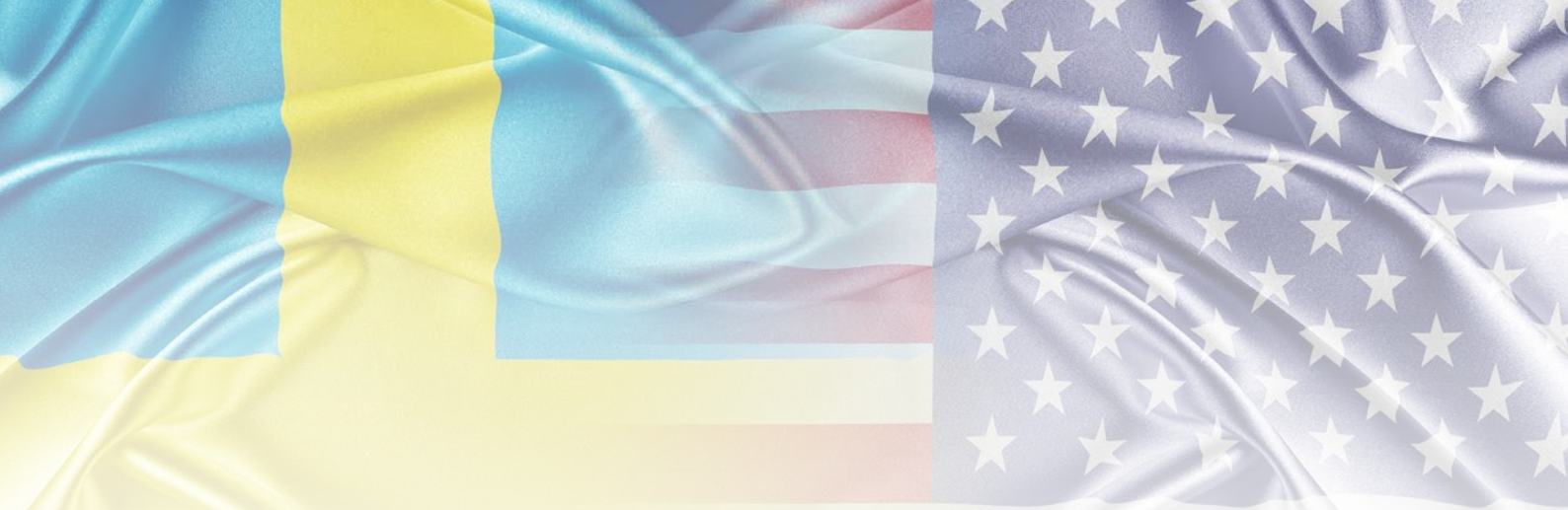
Om analysen

Den tredje november 2020 röstar amerikanska väljare fram sin president för de kommande fyra åren. Efter vårens primärvalskampanj står det klart att den sittande republikanske presidenten, Donald Trump, kommer möta Joseph Biden, i folkmun kallad Joe Biden, demokraternas kandidat.

Vinnaren i valet kommer med sin politik att ha stor inverkan på en rad olika frågor och områden som påverkar många företag som människor, däribland i Sverige och Stockholm.

Denna rapport syftar till att kortfattat belysa och sätta siffror på Stockholms och Sveriges ekonomiska relationer med USA. Primära fokusområden är internationell handel, utländska direktinvesteringar, multinationella företag, turismflöden, flygtrafik och medborgare bosatta i respektive land. Detta ger sammantaget en god bild av hur pass sammanflätade våra ekonomier är med varandra.

STOCKHOLM – SVERIGE – USA I SIFFROR

Tidslinje för presidentvalet

Vinnaren i presidentvalet är svår att förutspå. I skrivande stund leder demokraternas kandidat, Joe Biden över president Donald Trump i opinionsundersökningarna. Men opinionsmätningar ska inte tas som en absolut sanning – särskilt inte i USA, där det är väldigt svårt att göra tillförlitliga mätningar på delstatsnivå. Det framgick med tydlighet vid det senaste presidentvalet 2016, då så gott som alla prognoser pekade på att Hillary Clinton skulle vinna över Donald Trump, men utfallet blev precis tvärtom.

Viktiga frågor för amerikanska väljare kommer sannolikt att vara hanteringen av coronakrisen, ekonomin, nationella säkerhetsfrågor, lag och ordning samt sammarens demonstrationer om sociala orättvisor och samhällsklyftor.

Valet närmar sig med stormsteg, samtidigt som det är lång tid kvar innan någon av kandidaterna kan titulera sig USA:s näste president.

Figur 1. Tidslinje för det amerikanska presidentvalet

Amerikansk inverkan på global och svensk ekonomi

USA är världens största ekonomi och dess effekter på världsekonomin är betydande. Det innebär att den som vinner presidentvalet kommer att ha ett stort inflytande på den globala ekonomin, och i viss mån även på förutsättningarna för jobb och tillväxt i Sverige och Stockholm.

USA:s inverkan på den globala ekonomin kan bland annat exemplifieras med den globala finanskrisen som hade sin start i slutet av 2008. Då gick investeringsbanken Lehman Brothers i konkurs och utlöste en kris i USA som simultant blev en global angelägenhet och sedermera en världsomspännande finanskris och ekonomisk kris.

USA:s inverkan kan också exemplifieras med de senaste årens handelspolitiska konflikter som funnits mellan USA, Kina och EU. Före coronakrisen utgjorde dessa konflikter det största överhängande orosmolnet i den makroekonomiska konjunkturen¹.

DONALD TRUMP OCH PROTEKTIONISMEN

Donald Trump har sedan valvinsten 2016 drivit en tydligt protektionistisk handelspolitik, som också varit relativt oförutsägbar. Det har varit skadligt för näringslivet.

Trump har infört omfattande tullar på ett stort antal varor från många olika länder, däribland EU men framförallt från Kina^{2,3}. Det har gjorts för att gynna amerikanska industrier samt för att, enligt den amerikanska administrationen, utjämna konkurrensvillkoren mot de länder som arbetar med orättvisa metoder och medel. Donald Trump har bland annat anklagat Kina och kinesiska företag för stöld av immateriella tillgångar⁴ och EU för subventioner till flygtillverkaren Airbus⁵.

Handelskriget mellan USA och Kina eskalerade väldigt snabbt från mitten av 2018. Under en relativt kort period ökade USA sina importtullar mot Kina från 4 procent till dagens cirka 20 procent. Och vid varje höjning följde Kina efter och vidtog motåtgärder.

Situationen deskalerades i samband med Fas-1-avtalet i januari 2020, men fortfarande omgärdas en påfallande stor andel av den bilaterala handeln av höjda tullsatser. USA har infört tullar på kinesiska varor motsvarande 550 miljarder USD medan Kina har infört tullar på amerikanska varor motsvarande 185 miljarder USD.

Trump har även skakat om världshandeln genom att lämna handelsavtalet Trans-Pacific Partnership (TPP)⁶, omförhandla frihandelsavtalet mellan Kanada, Mexiko och USA (NAFTA)⁷ samt hindra WTO:s tvisteorgan från att fungera genom att inte utse en ny domare⁸. En valvinst för Trump skulle sannolikt innebära en politik på redan inslagen väg.

1 IMF, World Economic Outlook October 2019

2 <https://www.bbc.com/news/business-45899310>

3 <https://www.kommerskollegium.se/importera--exportera/handla-utanfor-eu/handelskonflikten-mellan-usa-och-eu/usas-tullar-pa-stal-och-aluminium/>

4 <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-protecting-america-chinas-efforts-steal-technology-intellectual-property/>

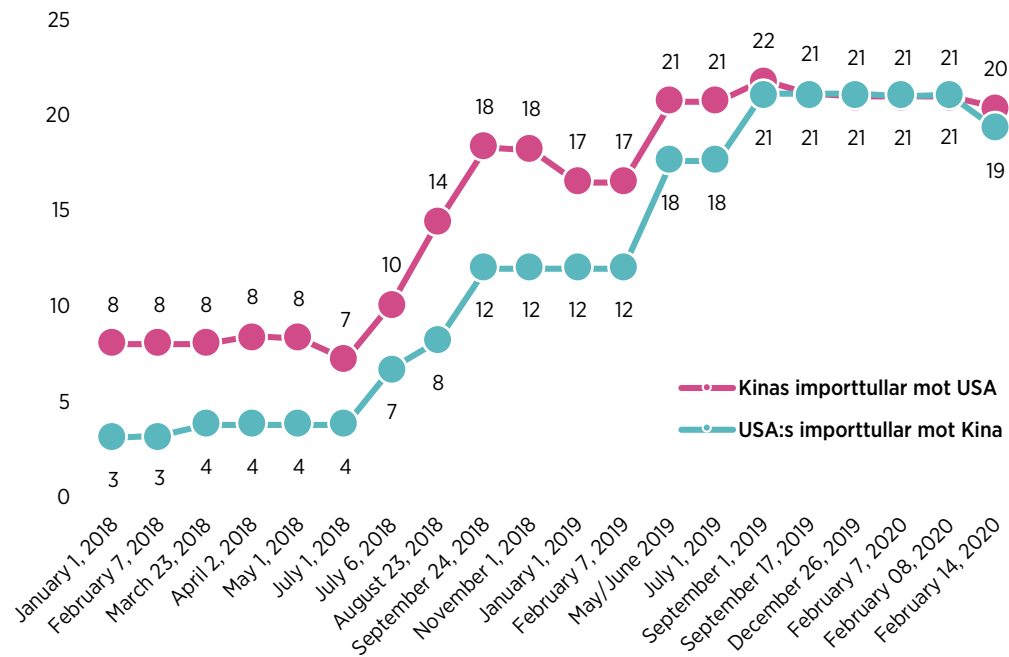
5 <https://www.ft.com/content/dab6ba96-1512-11ea-9ee4-11f260415385>

6 <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-38721056>

7 <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-keeping-promise-renegotiate-nafta/>

8 <https://www.reuters.com/article/us-usa-trade-wto/u-s-blocks-wto-judge-reappointment-as-dispute-settlement-crisis-looms-idUSKCN1LC190>

Figur 2 Genomsnittliga tullsatser mellan USA och Kina

Anm.: Handelsviktade tullsatser
Källa: PIIE.

VAD KAN VI VÄNTA OSS AV BIDENS HANDELSPOLITIK?

En vinst för den demokratiska presidentkandidaten, Joe Biden, skulle sannolikt innebära en mer handelsvänlig politik, vilket han kommunicerat under sin valkampanj. Biden har i stort varit emot Trumps tullar och menar att de stjälper mer än de hjälper den amerikanska ekonomin⁹.

Joe Biden vill samtidigt föra en hård linje mot Kina, men detta primärt genom att skapa en enad front bestående av USA och dess närmaste allierade, för att tillsammans sätta press på Kina¹⁰.

⁹ <https://www.forbes.com/sites/stuartanderson/2020/08/06/biden-says-he-will-end-trumps-tariffs-on-chinese-made-goods/#48e95e9523ab>

¹⁰ <https://joebiden.com/made-in-america/>

**Två exempel
på hur amerikansk
handelspolitik påverkat
svenska företag**

1. Trumps ståltullar om 25 procent slår mot svensk stålindustri^{11 12}

Den 1 juni 2018 införde den amerikanska administrationen 25-procentiga tullar på stål och 10 procent tull på aluminium mot EU, Kanada och Mexiko. Detta för att gynna amerikanska stålproducenter.

Som motåtgärd höjde EU tullarna på en rad andra amerikanska produkter, till exempel järnprodukter, livsmedel, kosmetika och motorcyklar.

2. Volvo hamnar i skottgluggen för Trumps tullar mot Kina¹³

Som ett led i handelskriget mot Kina införde Trump tullar om 27,5 procent på bilimport från Kina i juli 2018. Detta påverkade Volvo som har fabriker i Kina.

Volvo XC60 är en bästsäljare i USA och står för en tredjedel av företagets totala försäljning i USA. Volvo S90 står för ytterligare 8 procent. Båda bilmodellerna importeras från Kina för USA-marknaden. Handelskriget har således haft en direkt påverkan på Volvo.

11 <https://www.kommerskollegium.se/importera--exportera/handla-utanfor-eu/handelskonflikten-mellan-usa-och-eu/eus-motatgarder-mot-usas-staltullar/>

12 <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/presidential-proclamation-adjusting-imports-steel-united-states/>

13 <https://www.svd.se/trumps-handelskrig-slar-hart-mot-volvo-cars>

Den senaste ekonomiska utvecklingen i USA

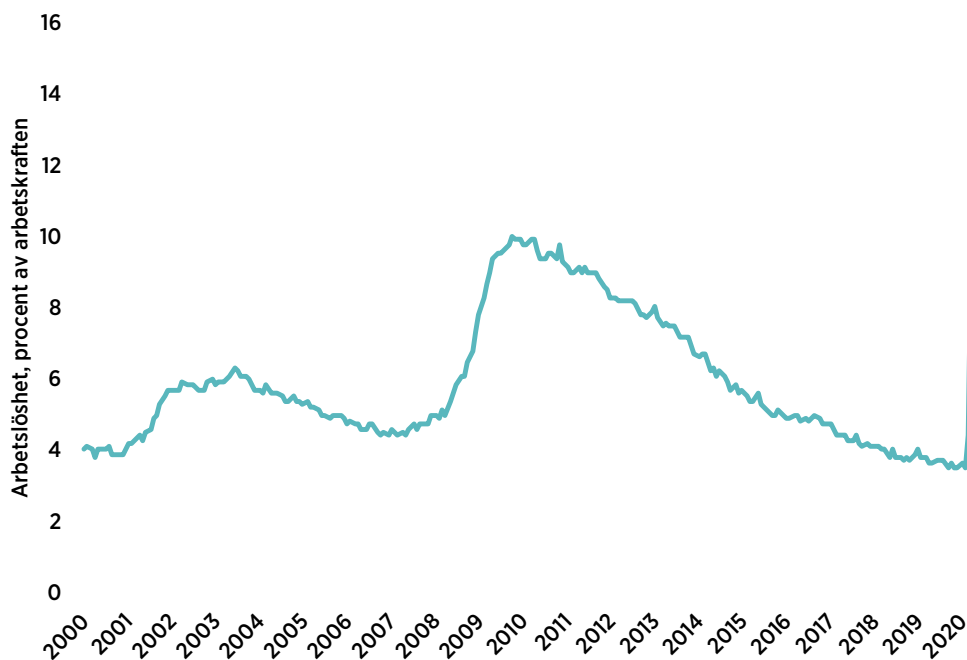
Det har varit turbulenta tider i USA det senaste året. I början av 2020 hade USA en låg arbetslöshet och en relativt lång period av ekonomisk tillväxt bakom sig. Flera av de ledande konjunkturindikatorerna pekade på att landet befann sig i en högkonjunktur, om än i slutet av konjunkturcykeln¹⁴.

Situationen förändrades dramatiskt när covid-19 började spridas runt om i världen. I USA blev New York snabbt ett epicentrum för smittan och president Trump utlyste den 13 mars 2020 ett nationellt nödläge.¹⁵ Knappt en månad senare var ungefär 95 procent av alla amerikaner ombedda att stanna hemma, då 42 stater infört restriktioner för att röra sig ute.¹⁶

Restriktionerna märktes snabbt av i samhällsekonomin, genom markant minskad ekonomisk aktivitet och drastiskt ökad arbetslöshet – till nivåer som endast är jämförbara med depressionen på 1930-talet.

Utvecklingen bidrog till att flera institutioner snabbt nedreviderade USA:s ekonomiska tillväxt. IMF sänkte prognosen för USA:s BNP-tillväxt för helåret 2020, från +2 procent i januari 2020 till -6 procent i aprilprognosen och -8 procent i juniprognosen.

Figur 3. Arbetslöshet i USA

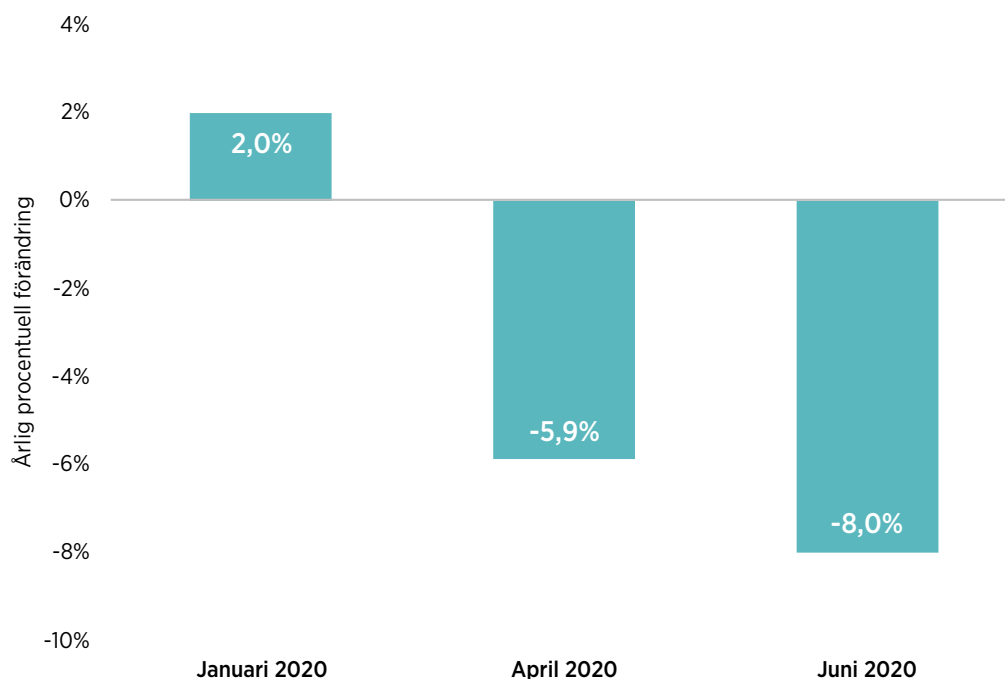
Anm.: Säsongsjusterad arbetslöshet, procent av arbetskraften
Källa: US Bureau of Labor Statistics, juli 2020

14 IMF, World Economic Outlook October 2019

15 <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/proclamation-declaring-national-emergency-concerning-novel-coronavirus-disease-covid-19-outbreak/>

16 <https://www.nytimes.com/interactive/2020/us/coronavirus-stay-at-home-order.html>

Figur 4. Prognos över amerikansk BNP-tillväxt år 2020

Källa: IMF, World Economic Outlook

Coronapandemins påverkan på ekonomin märktes också på världens börser, så även de amerikanska. Med start från den 24 februari 2020 började Dow Jones Industrial Average att falla kraftigt, med dagliga och veckovisa nedgångar som saknar motstycke i modern tid.

När börserna nådde sin bottennotering i slutet på mars hade Dow Jones minskat med 34 procent sedan årsskiftet. Det dröjde inte länge innan massiva stödprogram och krispaket hade annonserats för att understödja ekonomin, något som har fortsatt sedan dess.¹⁷

Under coronakrisen har centralbanker runt om i världen agerat relativt snabbt och infört en rad stödjande penningpolitiska åtgärder, något man dragit lärdom av från finanskrisen 2009.¹⁸

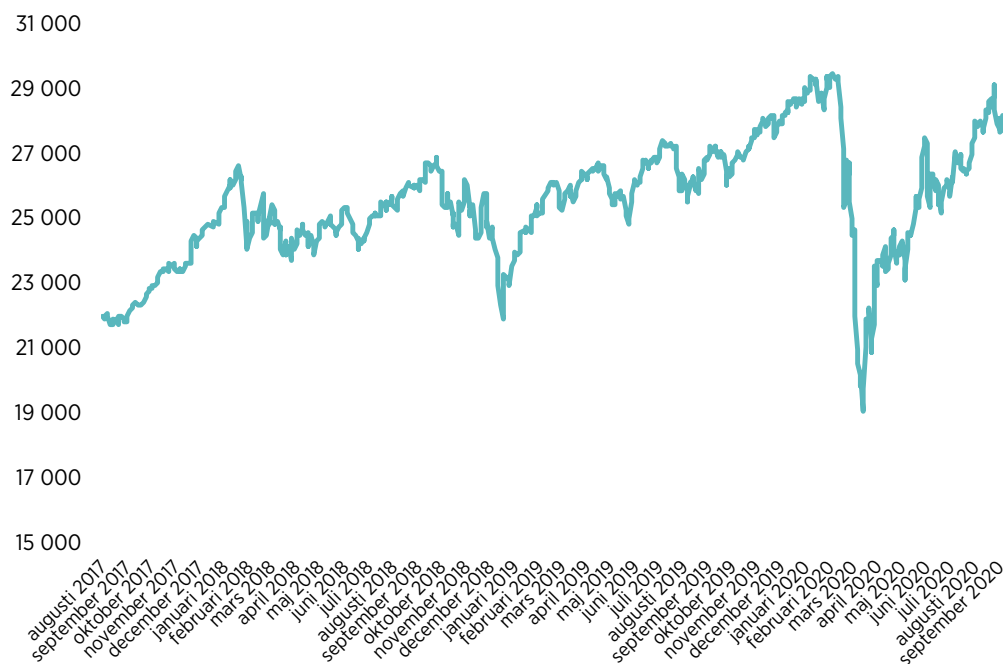
Under sommaren har ekonomin återhämtat sig till viss del. Det har bidragit till att arbetslösheten i USA minskat de senaste månaderna, från rekordnoteringen i april.

”När börserna nådde sin bottennotering i slutet på mars hade Dow Jones minskat med 34 procent sedan årsskiftet”

17 <https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/Policy-Responses-to-COVID-19#U>

18 <https://www.bis.org/publ/bisbull21.pdf>

Figur 5. Dow Jones Industrial Average Index

Anm.: Y-axeln bruten vid 15 000
Källa: Yahoo Finance

Återhämtningen i ekonomin kan också noteras på börsen, inte endast avseende Dow Jones utan också den något mindre amerikanska börsen, Nasdaq, som stigit till följd av en god utveckling för de amerikanska teknikbolagen Apple, Microsoft, Amazon, Facebook och Netflix.

Nedstängningen av samhället under våren bidrog till att många människor började arbeta hemifrån. Det ledde till en ökad användning av elektronikprodukter och digitala tjänster, till exempel e-handel och digitala möten, vilket påskyndat den digitala transformeringen.¹⁹

Nasdaq har stigit till följd av en god utveckling för teknikbolagen Apple, Microsoft, Amazon, Facebook och Netflix.

¹⁹ <https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-digital/our-insights/the-covid-19-recovery-will-be-digital-a-plan-for-the-first-90-days>

USA är Sveriges fjärde största handelspartner

Sverige är ett litet och handelsberoende land, vars välstånd är direkt kopplat till goda förutsättningar att handla fritt med andra länder.

Under 2019 uppgick Sveriges samlade export av varor och tjänster till 2 223 miljarder kronor, vilket motsvarade drygt 44 procent av Sveriges BNP. Under samma år uppgick den totala importen till 2 206 miljarder kronor, motsvarande knappt 44 procent av BNP.

Värdet och andelen understryker utrikeshandelns stora betydelse för Sveriges ekonomi.

Tabell 1. Sveriges 10 viktigaste handelspartners

	Marknad	Export	Import	Totalt
1	Tyskland	205	338	543
2	Norge	245	176	420
3	Storbritannien	156	158	314
4	USA	193	121	314
5	Danmark	150	150	301
6	Nederländerna	101	178	280
7	Finland	157	120	277
8	Kina	91	91	183
9	Frankrike	86	82	168
10	Belgien	70	79	149

Anm.: Export och import av varor och tjänster efter handelspartner, fördelad per land, miljarder kronor, 2019
Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

USA är en mycket viktig export- och importmarknad för Sverige. Under 2019 uppgick Sveriges export av varor och tjänster till USA till 193 miljarder kronor och importen till 121 miljarder kronor. Den samlade handeln uppgår således till 314 miljarder kronor, vilket gör USA till Sveriges fjärde viktigaste handelspartner, och den viktigaste partnern utanför EU:s inre marknad.

I exporten till USA står varor för drygt 120 miljarder kronor och tjänster för drygt 70 miljarder kronor.

USA EXPORT 2019
193 MDR SEK

USA IMPORT 2019
121 MDR SEK

Tabell 2. Sveriges varuexport till USA

	Export av varor till USA					Andel i procent
	2015	2016	2017	2018	2019	2019
TOTALT	91	87	90	98	121	100%
Skogsvaror	2	2	3	3	5	4%
Mineralvaror	6	6	7	8	8	6%
Järn och stål	4	4	5	5	4	3%
Kemivaror	19	16	15	17	25	21%
Läkemedel	12	9	9	11	17	14%
Oljeprodukter	1	2	2	6	4	4%
Verkstadsvaror	56	53	55	55	71	58%
Maskiner	21	18	20	23	26	22%
Elektrovaror, telekom	10	9	6	7	7	6%
Vägfordon	16	16	19	16	25	21%
Livsmedel	3	3	3	3	4	3%
Tekovaror, skor	1	1	1	1	1	1%
Övrigt	3	3	4	4	4	3%

Anm.: Miljarder kronor
Källa: SCB

Några av de större posterna i varuexporten utgörs av läkemedel, maskiner, vägfordon samt elektronikvaror och telekom. Vissa av dessa exportvaror har varit aktuella inom ramen för de handelspolitiska åtgärder Trump infört de senaste åren.

Exempelvis så har Trump infört 25-procentiga importtullar på stål och 10-procentiga importtullar på aluminium mot bland annat EU.²⁰

Trump har också infört importtullar på bilar som tillverkas i Kina. Det inverkar negativt på kinesiska biltillverkare men också på europeiska och svenska producenter genom dagens omfattande globala värdekedjor.²¹

Till detta kan noteras att även amerikanska bolag drabbas av Trumps handelspolitik. Exempelvis har de tre stora amerikanska bilproducenterna tidigare kommunicerat att de införda tullarna på stål och aluminium kostar dem ungefär 1 miljard dollar vardera per år genom dyrare inköpskostnader.²²

20 <https://www.kommerskollegium.se/importera--exportera/handla-utanfor-eu/handelskonflikten-mellan-usa-och-eu/usas-tullar-pa-stal-och-aluminium/>

21 <https://www.svd.se/trumps-handelskrig-slar-hart-mot-volvo-cars>

22 <https://www.cnn.com/2018/11/16/automakers-hope-trump-will-hold-off-on-new-round-of-tariffs.html>
<https://www.reuters.com/article/us-ford-motor-tariffs/trump-metals-tariffs-will-cost-ford-1-billion-in-profits-ceo-says-idUSKCN1M61ZN>

<https://reason.com/2018/11/26/after-losing-1-billion-to-tariffs-genera/>

127 000 sysselsatta i Sverige av exporten till USA

Betydelsen av den svenska exporten, totalt och till USA specifikt, kan också illustreras med hjälp av exportrelaterade sysselsättningstal. Det är statistik som anger hur många jobb i Sverige som understöds av export av varor och tjänster.

I den senast tillgängliga datauppgifter från OECD, framgår att ungefär 1,3 miljoner människor i Sverige är direkt och indirekt understödda av den svenska exporten. Av dessa är det ungefär 126 900 personer som har sin sysselsättning kopplad till exporten till USA, direkt eller indirekt genom globala försörjningsled.

USA är det land som understödjer allra flest sysselsatta av den svenska exporten, vilket understryker landets betydelse för Sverige.

Tabell 3. Sysselsatta personer av svensk export

Land	Antal sysselsatta, 1000-tal
USA	126,9
Norge	110,4
Tyskland	94,3
Kina	82,5
Storbritannien	77,4
Danmark	65,2
Frankrike	62,6
Finland	55,0
Nederländerna	36,1
Italien	32,6

Anm.: Antal personer i Sverige understödda av slutgiltig konsumtion av svenska exportprodukter och tjänster 2015
Källa: OECD

I denna statistik är det svenska förädlingsvärdet i exporten sammankopplat med sysselsättningen i Sverige. Det svenska förädlingsvärdet i exporten avser exporten minus importinnehållet i exporten.

Mer konkret är förädlingsvärdet det mervärde som svenska företag tillför genom sin verksamhet som tillfaller den svenska ekonomin. Förädlingsvärdet innefattar i stort löner, kapitalavkastning och skatter.

Merparten av de 126 900 personerna är sysselsatta i den svenska tjänstesektorn. På ett övergripande plan avviker det från hur den traditionella handelsstatistiken ser ut, där varuexporten är större än tjänsteexporten. Skälet till detta är att tjänster generellt innehåller ett mer inhemskt förädlingsvärde än varor.

En betydande del av varuexporten innehåller importerade insatsvaror och tjänster, vars värde inte skapats i Sverige. Ett sådant exempel är oljeexporten, där råvaran (oljan) initialt är importerad från andra länder, därefter raffinerad i Sverige och sedan exporterad.

I statistiken framgår att många är sysselsatta inom parti- och detaljhandel, transport och magasinering, metallprodukter, motorfordon samt i information- och kommunikationssektorn.

Tabell 4. Antal sysselsatta i Sverige av slutgiltig konsumtion i USA av svenska exportprodukter och tjänster

Branscher	Antal sysselsatta, 1000-tal
Tillverkning	36
Trä- och pappersprodukter	3
Kemikalier och läkemedel	4
Metallprodukter	8
Datorer och elektronik	3
Motorfordon	6
Övriga maskiner	2
Privata tjänstenärings	71
Parti- och detaljhandel	23
Transport och magasinering	8
Turism, hotell och restaurang	5
Information och kommunikation	8
Finans och försäkring	2
Övrigt	20
Totalt	127

**MERPARTEN AV DE
126 900 PERSONERNA
ÄR SYSSELSATTA
I DEN SVENSKA
TJÄNSTESEKTORN**

Anm.: 2015
Källa: OECD

Regionala skillnader i handeln

STOCKHOLMS EXPORT TILL USA

USA är en viktig exportmarknad för Stockholm. Under 2019 exporterade Stockholm varor till USA till ett värde av 29 miljarder kronor, motsvarande ungefär 8 procent av Stockholms totala export, vilket gör USA till den femte viktigaste exportmarknaden för Stockholm.

Tabell 5. Stockholms läns viktigaste exportmarknader

Land	Varuexport (miljarder kr)	Andel (procent)
Norge	47	12%
Finland	43	11%
Danmark	32	8%
Nederländerna	30	8%
USA	29	8%
Tyskland	24	6%
Kina	24	6%
Storbritannien	18	5%
Frankrike	14	4%
Japan	9	2%

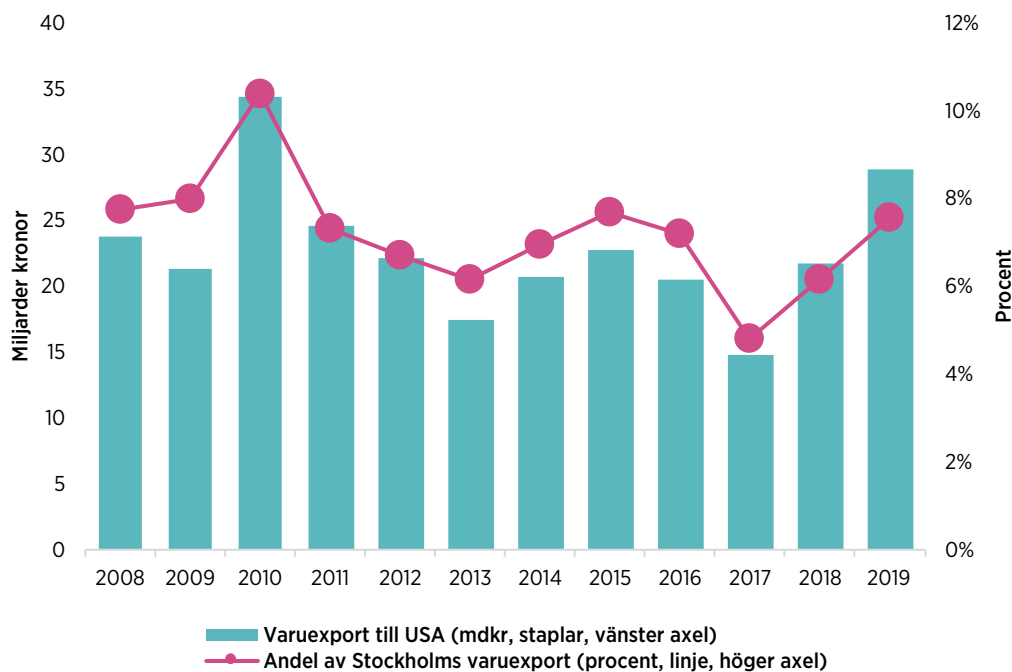
UNDER 2019 EXPORTERADE
STOCKHOLM VAROR TILL USA
TILL ETT VÄRDE AV
29 MILJARDER
KRONOR,
MOTSVARANDE
8 %
AV STOCKHOLMS TOTALA EXPORT.

Anm.: Varuexport per land, 2019
Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

Förutom en enstaka toppnotering 2010, samt ett svagt 2017, har Stockholms export till USA legat stabilt kring 18–23 miljarder kronor per år. De tre senaste åren har exporten till USA ökat – från 21 miljarder kronor 2016 till 29 miljarder 2019. Under den nuvarande amerikanska administrationen har Stockholms varuexport till USA således ökat en del.

Figur 6. Varuexport från Stockholm till USA

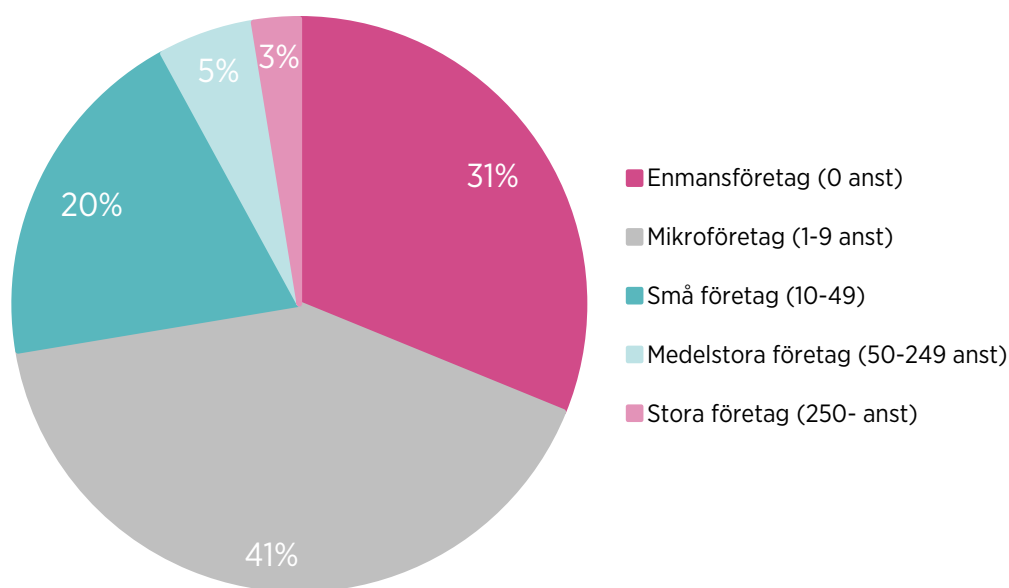

Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

SMÅ FÖRETAG DOMINERAR HANDELN

Merparten av de företag som exporterar till USA är små företag med få anställda. Mer än 90 procent av dessa företag har färre än 50 anställda.

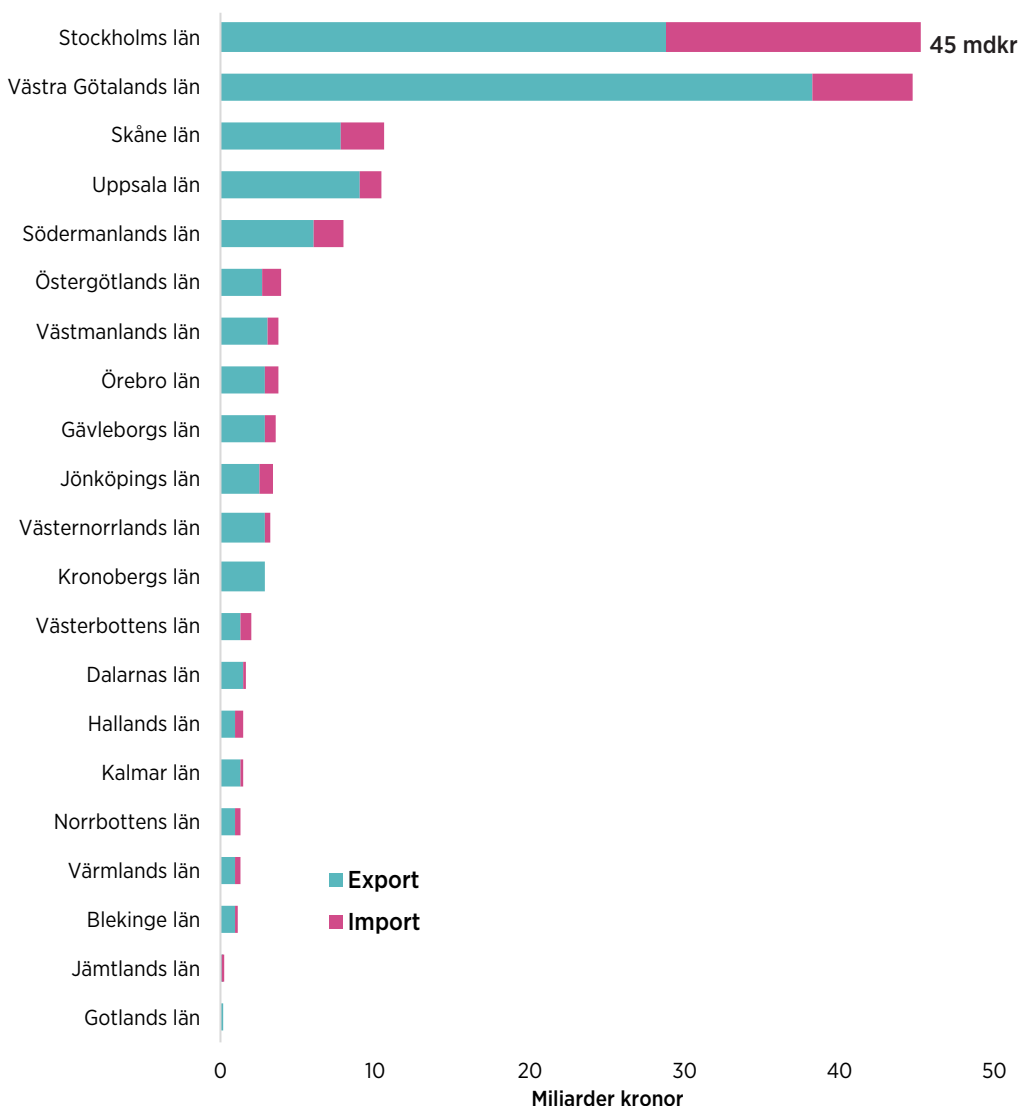
Figur 7. Fördelning av antal Stockholmsföretag med varuexport till USA

Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

REGIONAL EXPONERING MOT USA

Figur 8. Länsvis export till, och import från, USA

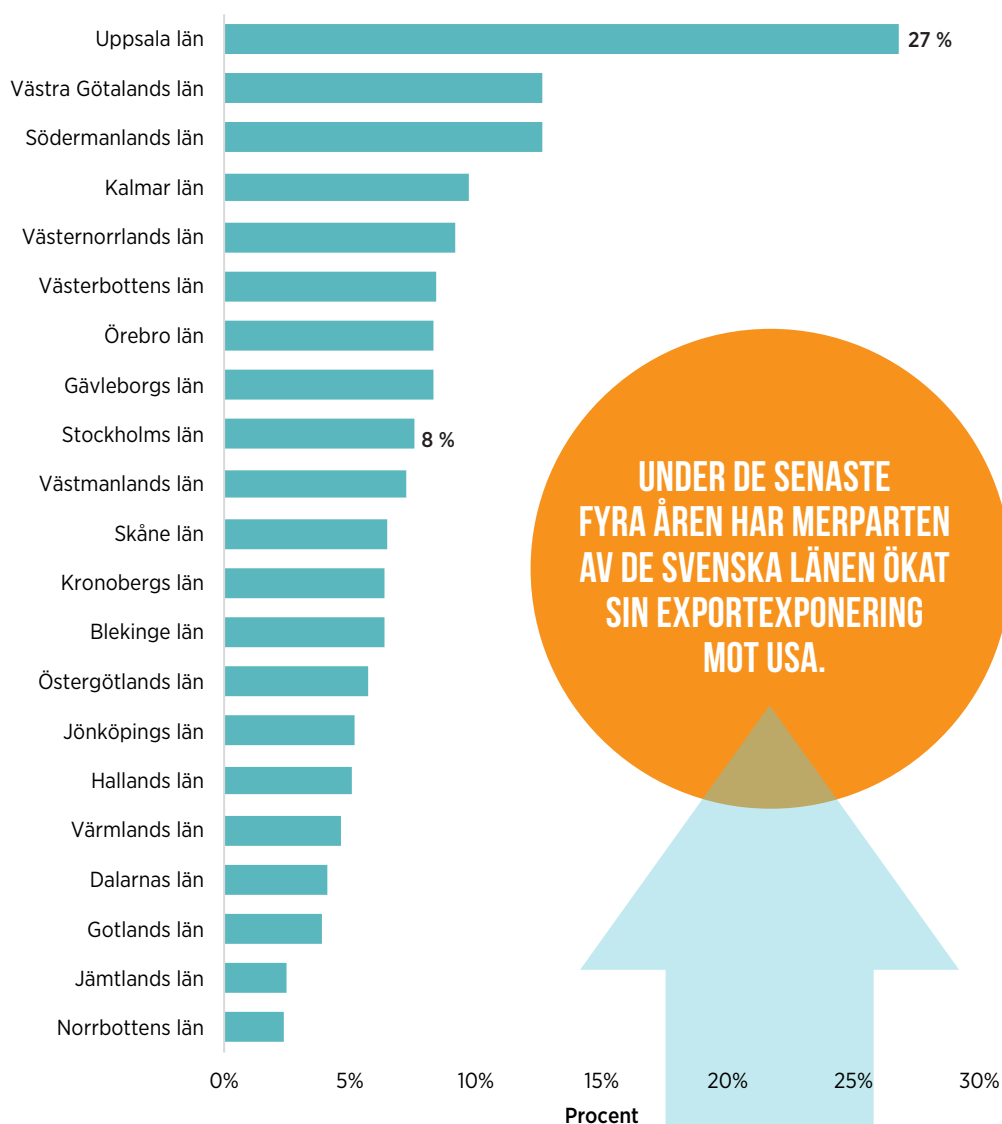

Anm.: Varuhandel, miljarder kronor, fördelat per län, 2019
Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

Av Sveriges 21 län så är det Stockholm och Västra Götaland som har i särklass störst handelsutbyte med USA, mätt i miljarder kronor. Dessa två län står tillsammans för drygt hälften av Sveriges totala bilaterala varuhandel med USA.

”Stockholm och Västra Götaland står tillsammans för drygt hälften av Sveriges totala bilaterala varuhandel med USA.”

Figur 9. Exponering mot USA i varuexporten

Anm.: Exponering avser andel av total varuexport som går till USA
Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

Precis som för olika företag varierar länens exponering mot USA. Uppsala län är det län som har i särklass störst exponering mot USA i varuexporten. Hela 27 procent av exporten från Uppsala län går till USA. Därefter kommer Västra Götaland och Södermanland.

Stockholm har en betydligt lägre exponering, 8 procent, vilket kan förklaras med huvudstadens diversifierade näringsliv med många branscher aktiva på många marknader.

Under de senaste fyra åren har merparten av de svenska länen ökat sin exportexponering mot USA. Sammantaget kan man konstatera att trots fyra år av en protektionistisk amerikansk handelspolitik har länens exportexponering gentemot USA inte minskat särskilt mycket och USA har fortsatt vara en viktig marknad för de olika geografiska delarna av Sverige.

Ekonomisk integration med multinationella företag

Utöver gränsöverskridande handel är det också relevant att beakta närvaron av utländska multinationella företag. På många sätt är utländska direktinvesteringar och närvaron av utländska dotterbolag en djupare form av ekonomisk integration än internationell handel.

Den ekonomiska betydelsen av dotterbolag är att de, i dagens världsekonomi, utgör en viktig försäljningskanal för globala företag på olika marknader runt om i världen.

I Sverige finns det cirka 15 000 dotterbolag som slutgiltigt ägs av ett utländskt moderföretag. Totalt sysselsätter dessa dotterbolag 672 420 svenska medborgare, vilket motsvarar drygt 13 procent av alla sysselsatta i Sverige.

När det gäller amerikanska dotterbolag i Sverige, det vill säga företag verksamma i Sverige som ägs eller kontrolleras av ett moderföretag från USA, så uppgår de till ungefär 1 400 stycken och sysselsätter totalt 73 996 svenska medborgare.

Tabell 6. Länder med flest dotterbolag i Sverige

Topp-10	Antal dotterbolag	Antal anställda i dotterbolag i Sverige
Norge	2 425	73 340
USA	1 397	73 996
Danmark	1 385	61 723
Tyskland	1 169	80 829
Storbritannien	1 157	42 262
Luxemburg	1 053	31 330
Finland	879	63 184
Nederländerna	869	47 488
Schweiz	489	30 365
Frankrike	472	50 561
Utvalda länder		
Japan	188	15 778
Kina	114	25 464

Anm.: Fördelat per land, 2018

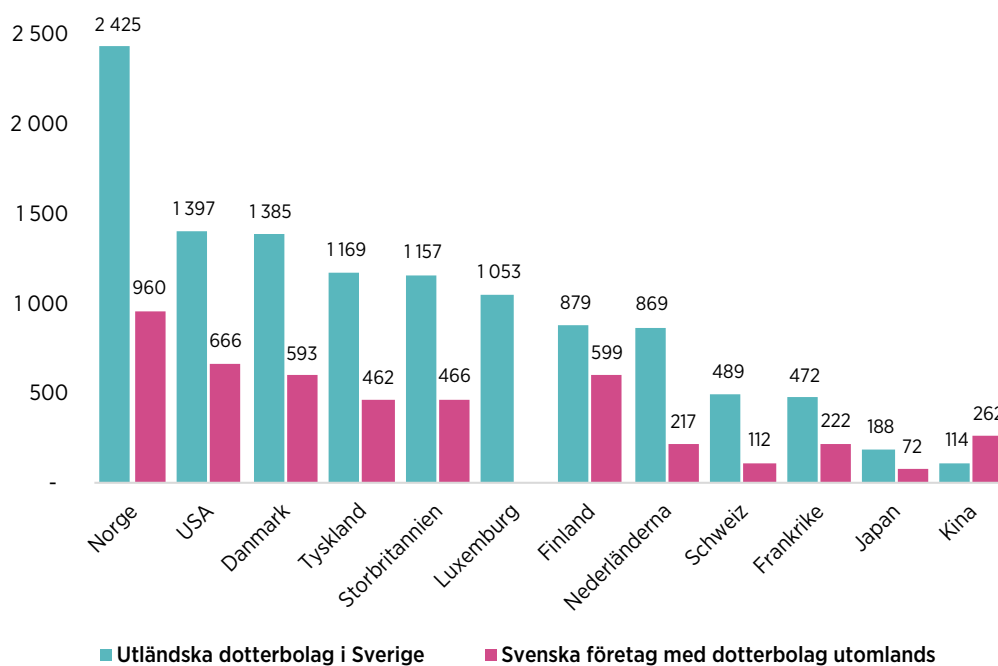
Anm.: Ett företag definieras som ett utlandsägt dotterbolag om mer än hälften av aktiernas röstvärde innehas av utländska ägare

Källa: Tillväxtanalys

Beträffande svenska koncerner med ett eller flera dotterbolag i utlandet så uppgick de år 2017 till cirka 3 200 stycken. Dessa dotterbolag sysselsätter sammantaget närmare 1,5 miljoner personer runt om i världen.

I Sverige finns det 666 företag som har ett eller flera dotterbolag i USA. Dessa dotterbolag sysselsätter totalt 232 216 amerikaner och har en omsättning på den amerikanska marknaden på 652 miljarder kronor. Det kan jämföras med Sveriges totala export av varor och tjänster till USA som uppgår till 314 miljarder kronor. Det betyder att den försäljning som sker genom dotterbolag på den amerikanska marknaden är mer än dubbelt så stor som den svenska exporten till samma marknad.

Figur 10. Utlandsägda dotterbolag i Sverige samt svenska företag med dotterbolag i utlandet

Anm.: Fördelat per land, 2018 för utländska dotterbolag i Sverige och 2017 för svenska företag med dotterbolag utomlands
 Anm.: Ett företag i Sverige definieras som ett utlandsägt dotterbolag om mer än hälften av aktiernas röstvärde innehas av utländska ägare
 Anm.: För Luxemburg saknas data över antal svenska företag med dotterbolag i landet
 Källa: Tillväxtanalys

Tabell 7. Antal svenska företag med dotterbolag i utlandet samt anställda i dessa bolag.

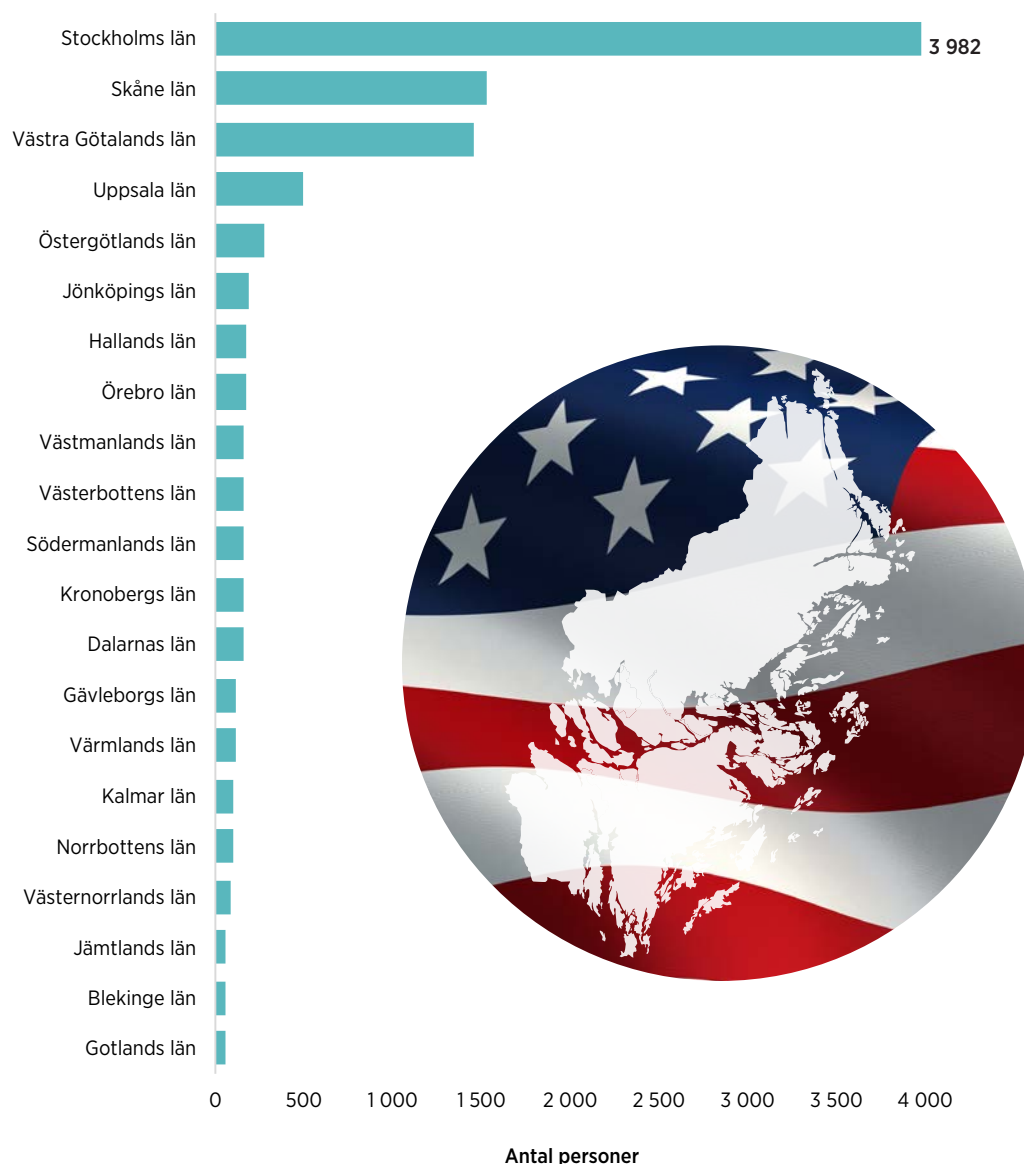
Top-10	Antal företag	Antal anställda
USA	666	232 216
Tyskland	462	101 120
Kina	262	105 541
Storbritannien	466	74 051
Frankrike	222	60 655
Norge	960	65 793
Finland	599	63 270
Danmark	593	51 607
Nederländerna	217	28 163
Japan	72	12 159

Anm.: Fördelat per land, 2017
 Anm.: Ett företag i Sverige definieras som ett utlandsägt dotterbolag om mer än hälften av aktiernas röstvärde innehas av utländska ägare
 Anm.: För Luxemburg saknas data över antal svenska företag med dotterbolag i landet
 Källa: Tillväxtanalys

Amerikanska och svenska medborgare i respektive land

HÄR BOR AMERIKANARNA I SVERIGE

Figur 11. Amerikanska medborgare i Sverige, per län

Anm.: Statistik per den 31 december 2018
Anm.: Amerikaner med både amerikanskt och svenskt medborgarskap är exkluderade
Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

Sveriges och USA:s ekonomiska förbindelser inbegriper också att tusentals amerikaner bor och arbetar i Sverige, och vice versa.

Under coronapandemin har dessa individer drabbats hårt av införda restriktioner som försvårat resor mellan länderna.

Den nuvarande amerikanska administrationen har dessutom vidtagit åtgärder under våren som hämmat svenskar att arbeta i USA. Exempelvis så har nya ansökningar om permanent uppehållstillstånd, så kallade green-cards, stoppats fram tills slutet av året.

Genom att begränsa invandringen vill Trump frigöra jobb till amerikaner och minska arbetslösheten som orsakats av coronautbrottet.^{23 24}

Vid årsskiftet 2018/2019 bodde det 9 272 amerikaner i Sverige. Siffran avser amerikanska medborgare utan ett svenskt medborgarskap.

Antalet amerikanska medborgare har länge legat relativt stadigt kring drygt 9 200 personer. Amerikanerna bor främst i Stockholms län (41 procent), Skåne län (16 procent) och Västra Götalands län (15 procent).

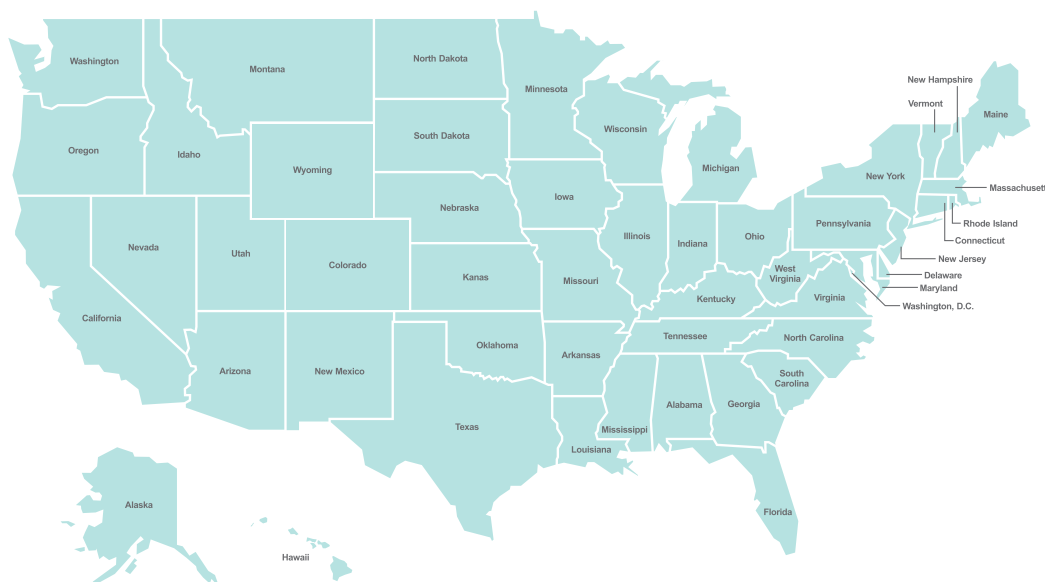
När vi sedan studerar svenska medborgare bosatta i utlandet så ser vi att USA är det land flest svenskar bor i. År 2015 bodde det 150 000 svenskar i USA. Totalt beräknas 660 000 svenskar bo utomlands.

Tabell 8. Svenska medborgare bosatta utomlands

Land	Antal personer
USA	150 000
Norge	90 000
Spanien	90 000
Storbritannien	90 000
Frankrike	30 000
Tyskland	23 000
Thailand	20 000
Danmark	15 000
Finland	15 000
Italien	12 000

”År 2015 bodde
det 150 000
svenskar i USA.”

Anm.: Fördelat per land, 2015
Källa: Svenskar i Världen

23 <https://www.npr.org/2020/06/20/881245867/trump-expected-to-suspend-h-1b-other-visas-until-end-of-year>

24 <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/proclamation-suspending-entry-aliens-present-risk-u-s-labor-market-following-coronavirus-outbreak/>

I DESSA NÄRINGAR JOBBAR AMERIKANERNA I SVERIGE

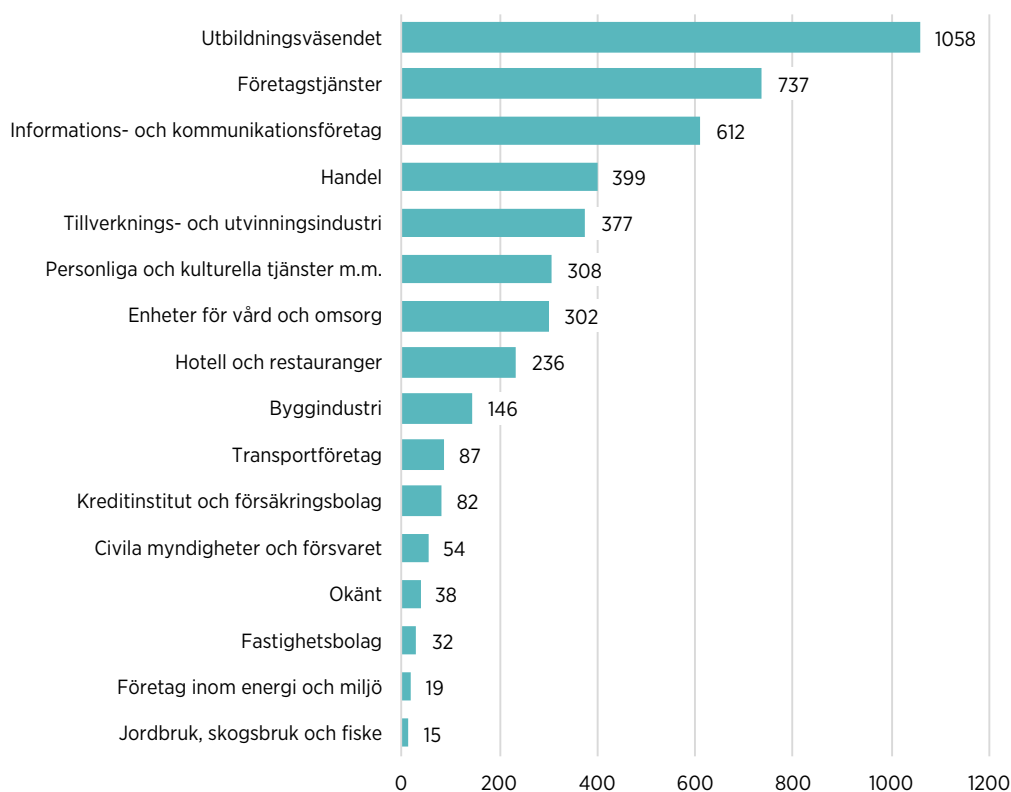
Många av de amerikaner som är verksamma på den svenska arbetsmarknaden arbetar inom utbildningssektorn, särskilt i län med stora akademiska institutioner som Stockholm, Uppsala och Skåne.

Andra stora näringar som amerikaner är verksamma inom är informations- och kommunikationssektorn, företag med olika slag av juridisk och ekonomisk verksamhet, parti- och detaljhandeln samt tillverkningsindustrin.

Ungefär 70 procent av alla amerikaner som jobbar i Sverige återfinns inom dessa fem näringar.

Branschfördelningen för amerikaner i Stockholm liknar den för hela riket, men med en något mindre andel i tillverkningsindustri och istället fler som arbetar inom informations- och kommunikationssektorn samt med företagstjänster.

Figur 12. Förvärvsarbetande amerikanska medborgare per näringsgren i Sverige

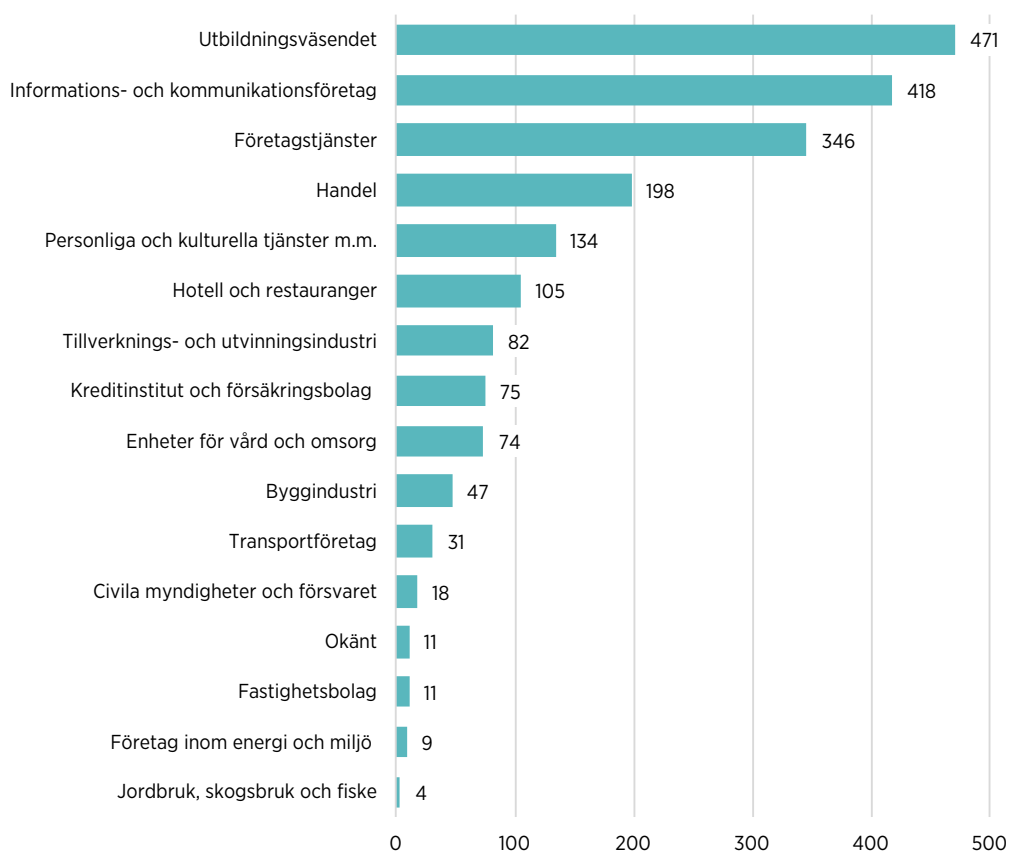

Anm.: Antalet sysselsatta amerikaner i Sverige uppgick till 4 502 den 31 december 2018
Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

”Många av de amerikaner som är verksamma på den svenska arbetsmarknaden arbetar inom utbildningssektorn.”

Figur 13. Förvärsarbetande amerikanska medborgare per näringsgren i Stockholm

Anm.: Antalet sysselsatta amerikaner i Stockholm uppgick till 2 034 den 31 december 2018
 Källa: SCB, Stockholms Handelskammare

Stockholm – en magnet för amerikanska turister

Stockholms och Sveriges ekonomiska relationer med USA kan också illustreras genom turismströmmar.

Besöksnäringen är i dag en mycket viktig näring, där turister med sin konsumtion bidrar till svenska exportintäkter, fler jobb och högre tillväxt. Under 2018 uppgick turismens exportvärde till 144 miljarder kronor, vilket var mer än den svenska exporten av traditionella produkter, till exempel personbilar.

Tabell 9. Utländska turisternas gästnätter i Stockholms län

	Land	Antal gästnätter i Stockholms län	Stockholms andel av alla gästnätter i Sverige (procent)
1	Tyskland	625 913	19%
2	USA	576 721	54%
3	Storbritannien	434 776	48%
4	Norge	246 496	7%
5	Finland	236 054	40%
6	Frankrike	208 406	57%
7	Indien	176 334	75%
8	Danmark	166 494	12%
9	Nederländerna	164 406	21%
10	Kina	163 493	41%

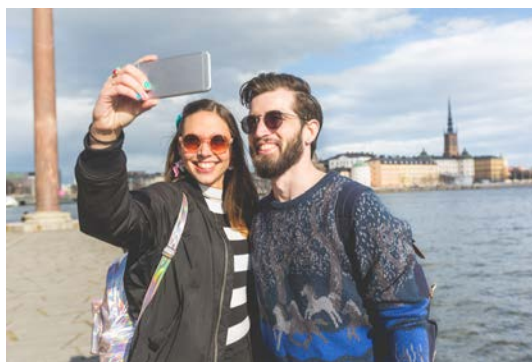
STOCKHOLM SVARADE FÖR DRYGT HÄLFTEN AV DEN AMERIKANSKA TURISMEN I SVERIGE ÅR 2019.

Anm.: Fördelat per land, 2019
Källa: SCB

Under 2019 stod amerikanska medborgare för 576 721 gästnätter i Stockholms län. I Sverige uppgick motsvarande antal till drygt en miljon gästnätter. Det betyder att Stockholm svarade för drygt hälften av den amerikanska turismen i Sverige.

I Stockholms län är amerikanerna den näst största utländska besöksgruppen och i Sverige den fjärde största.

Till följd av coronapandemin har regeringen infört ett tillfälligt inreseförbud för icke nödvändiga resor till Sverige från andra länder än EU-länder, Storbritannien, Norge, Island, Lichtenstein och Schweiz.²⁵ Således kan amerikanska turister för närvarande inte ta sig in till Sverige. Det innebär ett påtagligt bortfall i konsumtion som amerikanerna vanligtvis står för.

25 <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/07/forlangning-av-det-tillfalliga-inreseforbudet-till-sverige-till-och-med-den-31-augusti-2020-och-latnader-i-restriktionerna-for-fler-resenarer/>

Tabell 10. Utrikes flygresor, till och från Sverige

Topp-10	Land	Antal passagerare, 1000-tal
1	Spanien	3 086
2	Storbritannien	2 493
3	Tyskland	2 278
4	Norge	1 331
5	Italien	1 235
6	Frankrike	1 215
7	USA	1 213
8	Nederländerna	812
9	Turkiet	566
10	Thailand	437

Anm.: Fördelat per land, 2019

Anm.: Destinationerna är inrapporterade baserat på slutdestinationen. Om en passagerare exempelvis flyger från Sverige till USA och mellanlandar i Storbritannien, rapporteras att passageraren flög mellan Sverige och USA.

Källa: IATA

”USA är den största marknaden utanför EU, vilket belyser hur sammankopplat Sverige är med USA.”

Flygtrafiken till och från Sverige kretsar mycket kring stora europeiska länder, främst Spanien, Storbritannien, Tyskland och Norge. Deras geografiska närhet gör det enkelt att åka till och från Sverige för affärs- och nöjesresor. I såväl Spanien som Storbritannien bor det dessutom många svenskar, vilket genererar många flygresor för besök från familj och vänner.

Trots det betydligt längre geografiska avståndet till USA, är det den sjunde viktigaste marknaden med över 1,2 miljoner flygpassagerare 2019. USA är även den största marknaden utanför EU, vilket belyser hur sammankopplat Sverige är med USA.

Stockholms Handelskammare

Stockholms handelskammare
Brunnsgatan 2
Box 160 50
103 21 Stockholm
Tel: 08-555 100 00
www.chamber.se

ANSVARIG ANALYS:
Stefan Westerberg, chefekonom
stefan.weterberg@chamber.se

Eric Axdorph, policy researcher
eric.axdorph@chamber.se

ANSVARIG KOMMUNIKATION:
Robert Östholm, kommunikationschef
robert.ostholm@chamber.se